

[Thestrup.]

vil arbejdet kunne klares med 3 fuldmægtige, således at en ældre fuldmægtig hjælper til ved den egentlige retspleje og ved tilsynet med de øvrige forretninger. Disse embeder vil således give gode muligheder for at uddanne og opøve ældre dommerfuldmægtige til den egentlige dommergerning.

Men selvom nu idealet er embeder med 25 000—50 000 indbyggere, vil det sikkert være rimeligt udfra hensynet til at bevare de nuværende retskredse som nogenlunde konstante enheder ikke at gå til eller i alt fald ikke straks at gå til nedlæggelse af embeder med over 15 000—20 000 indbyggere, men at holde sig til at nedlægge embeder med under 15 000 indbyggere. I embeder med over 50 000 indbyggere er det efter min opfattelse ikke muligt eller i alt fald meget vanskeligt for en enkelt dommer at føre det fornødne tilsyn med forretningerne eller at beklæde retten i det omfang, det bør ske, og disse embeder bør derfor deles. Nogle steder vil denne deling måske kunne foretages uden at bryde de bånd mellem en by og dens opland, som jeg har omtalt, og disse steder vil det, såvidt jeg kan se, være rimeligt at foretage en territorial deling, men de fleste steder vil forholdet sikkert være det, at delingen i territorial henseende vil virke som et brud, og så bør den foretages på den måde, at embedet deles i et kriminaldommer- og et civildommerembede, således som vi kender det fra adskillige steder.

Det er på linie med det, jeg har sagt om, at en retskreds naturligt består af en by og dens opland, når jeg beder om, at man ved en revision af retskredsene tillige vil se på, om den arrondering, de har nu, ikke nogle steder er blevet forældet, således at man i virkeligheden ved den nuværende ordning afskærer en by fra dens opland. Jeg kan nævne to steder, hvor forholdet i denne retning er grelt. Mølholm, forstaden til Vejle og beliggende lige op til Vejle, sammenbygget med Vejle, hører til Fredericia, og Hornbæk, beliggende lige op til og sammenbygget med Randers, hører til Viborg. Det er ikke rimeligt at fortsætte med noget sådant. Der spildes altfor meget derved, og jeg henstiller, at man ved den revision,

som man nu er ved at gå i gang med, retter disse forhold.

En kollega til mig, dommer Harbou, Frederiksberg, har foretaget en række undersøgelser både over antallet af befolkningen og antallet af sagerne i de enkelte retskredse. Jeg tror, det vil have interesse for det udvalg, som jeg håber bliver nedsat, at blive bekendt hermed, og dommer Harbou har lovet mig at sørge herfor. Jeg kan ikke se rettere, end at spørgsmålet om retskredsene har en sådan betydning for befolkningen, at det vil være rimeligt, at folketinget fra begyndelsen er med i dette eller i alt fald fra begyndelsen bliver holdt nøje underrettet herom. Retskredsene indrettes ikke af hensyn til dommerne, men af hensyn til befolkningen. Den bevægelse, der er, hver gang en retskreds foreslås nedlagt, viser, hvor megen betydning befolkningen tillægger disse spørgsmål.

Med disse bemærkninger kan jeg tilsige mit partis velvilje overfor lovforslaget, men af de grunde, jeg har nævnt, anmoder jeg om, at det må blive underkastet behandling i et udvalg.

A. C. Normann: Det lader sig ikke benægte, når man ser på de oplysninger, der ledsager det foreliggende forslag, at der kan gives en god og saglig begrundelse for de fleste af de ændringer, der foreslås her, og det gælder under alle omstændigheder, synes jeg, udvidelsen af dommerens antal. Der foreslås en dommer mere i Odense, en dommer mere i Esbjerg samt oprettelsen af et nyt dommerembede i Hørsholm. Der har tidligere været et dommerembede i Hørsholm, men det blev nedlagt for en årrække siden. Den væsentligste begrundelse er vel forøgelsen i befolkningstallet, men det anføres også i den højtærede ministers fremsættelse og i bemærkningerne, at der har fundet en betydelig opsvulmning af antallet af sager sted, som dommerne har med at gøre, altså af dommerens arbejdsområde. Det morede mig en lille smule at se, at man nu anfører som et af de væsentligste argumenter, der nævnes først begge steder, for at oprette flere dommerembeder, at nedlæggelsen af forligskommissionerne har medført et stærkt forøget arbejde for dommerne. Jeg kan huske, da vi nedlagde forligskom-